

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2020. július 16.*ⁱ

„Tagállami kötelezettségszegés – EUMSZ 258. cikk – A pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzése – (EU) 2015/849 irányelv – Az átültetés és/vagy az átültetésre irányuló intézkedések bejelentésének hiánya – Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Átalányösszeg megfizetésére kötelezés iránti kérelem”

A C-550/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 258. cikk és az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt 2018. augusztus 27-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: T. Scharf, L. Flynn és G. von Rintelen, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

Írország (képviselik: G. Hodge, M. Browne és A. Joyce, meghatalmazotti minőségben, segítők: G. Gilmore BL és P. McGarry SC)

alperes ellen,

támogatják:

az **Észt Köztársaság** (képviseli: N. Grünberg, meghatalmazotti minőségben),

a **Francia Köztársaság** (képviselik: A.-L. Desjonquères, B. Fodda és J.-L. Carré, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Vilaras, L. S. Rossi és M. I. Jarukaitis tanácselnökök, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, F. Biltgen (előadó), A. Kumin, N. Jääskinen és N. Wahl bírák,

főtanácsnok: E. Tachev,

* Az eljárás nyelve: angol.

hivatalvezető: M. Longar tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. december 10-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2020. március 5-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetében az Európai Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- állapítsa meg, hogy Írország – mivel legkésőbb 2017. június 26-ig nem fogadta el az ahhoz szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, hogy megfeleljen a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanács irányelvnek (HL 2015. L 141., 73. o.), vagy mindenesetre e rendelkezéseket nem jelentette be a Bizottságnak – nem teljesítette a 2015/849 irányelv 67. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;
- az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésében foglalt rendelkezések értelmében kötelezze e tagállamot a jelen ítélet kihirdetésének napjától kezdődően 17 190,60 euró összegű kényszerítő bírság megfizetésére az ezen irányelvet átültető intézkedések bejelentésére irányuló kötelezettség teljesítésének elmulasztása miatt;
- az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésében foglalt rendelkezések értelmében kötelezze az említett tagállamot 4 701,20 euró napi összegben alapuló átalányösszeg fizetésére azon napok számával megszorozva, ahány napon keresztül a jogsértés fennáll, azzal a megkötéssel, hogy az 1 685 000 euró minimális átalányösszeget meghaladják, és
- Írországot kötelezze a költségek viselésére.

Jogi háttér

2 A 2015/849 irányelv 1. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezen irányelv célja, hogy megelőzze az uniós pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználását.

(2) A tagállamok biztosítják a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás tilalmát.”

3 Ezen irányelv 67. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2017. június 26-ig megfeleljenek. Az említett intézkedések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.”

- 4 A 2015/849 irányelvet módosította a 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/843 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2018. L 156., 43. o.). A 2018/843 irányelv 2018. július 9-én lépett hatályba.

- 5 Az említett irányelv 1. cikkének 42. pontja értelmében:

„Az (EU) 2015/849 irányelv a következőképpen módosul:

[...]

42) A 67. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2017. június 26-ig megfeleljenek.

A tagállamok a 12. cikk (3) bekezdését 2020. július 10-től alkalmazzák.

A tagállamok létrehozzák 2020. január 10-ig a 30. cikkben említett nyilvántartásokat, és 2020. március 10-ig a 31. cikkben említett nyilvántartásokat, valamint 2020. szeptember 10-ig a 32a. cikkben említett központi automatizált mechanizmusokat.

A Bizottság – a tagállamokkal együttműködve – 2021. március 10-ig biztosítja a 30. és 31. cikkben említett nyilvántartások összekapcsolását.

A tagállamok az e bekezdésben említett intézkedések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.”

A pert megelőző eljárás és a Bíróság előtti eljárás

- 6 Írország 2017. február 23-án a 2015/849 irányelv átültetése címén bejelentette a European Union (Anti-Money Laundering: Beneficial Ownership of Corporate Entities) Regulations 2016 (2016. évi európai uniós rendelet [pénzmosás elleni küzdelem: gazdasági társaságok feletti tényleges tulajdon]) című jogforrást. Mivel a Bizottság szerint ez az intézkedés a 2015/849 irányelvből csak a 30. cikk (1) bekezdésének első albekezdését ülteti át, és mivel Írország nem tájékoztatta az intézményt arról, hogy lennének egyéb olyan intézkedések, amelyeket az ezen irányelvnek való megfelelés érdekében fogadtak volna el, a Bizottság 2017. július 19-én felszólító levelet küldött e tagállamnak.

- 7 Írország 2017. szeptember 13-án kelt válaszából kitűnt, hogy ebben az időpontban az említett irányelv átültetésére irányuló intézkedések elfogadás alatt álltak. A bizalmi vagyonkezelőkkel és a közös eszközkezelő szervezetekkel kapcsolatban előirányzott rendelkezéseket illetően viszont semmilyen jogszabálytervezettel nem szolgáltak.
- 8 Mivel úgy ítélte meg, hogy a 2015/849 irányelv átültetése továbbra is hiányos, a Bizottság 2018. március 8-án indokolással ellátott véleményyt bocsátott ki Írországgal szemben, amelyben felhívta e tagállamot, hogy tegye meg az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy az e vélemény kézhezvételétől számított kéthónapos határidőn belül megfeleljen az ezen irányelvből eredő követelményeknek.
- 9 Írország a 2018. május 4-i levélben válaszolt az említett véleményre, tájékoztatva a Bizottságot, hogy előkészítésre került egy olyan aktus tervezete, amely a 2015/849 irányelvet beilleszti a nemzeti jogszabályok közé, továbbá hogy az ír hatóságok nagyon kiemelt prioritásként kezelik ezen aktus elfogadását. Így a már közzétett és a Bizottságnak is megküldött tervezettel kapcsolatos parlamenti vitát 2018 májusában el kellett kezdeni.
- 10 Mivel úgy ítélte meg, hogy Írország nem fogadta el a 2015/849 irányelv átültetésének biztosításához szükséges nemzeti intézkedéseket, és nem is jelentette be azokat, a Bizottság előterjesztette a jelen keresetet, amelyben azt kérte a Bíróságtól, hogy állapítsa meg a felrótt kötelezettségszegést, és kötelezze e tagállamot nem csupán átalányösszeg, hanem napi kényszerítő bírság megfizetésére is.
- 11 A 2019. december 10-én tartott tárgyalás során a Bizottság arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy részben eláll a keresetétől: már nem kéri napi kényszerítő bírság kiszabását, mivel e kérelem okafogyottá vált azt követően, hogy a 2015/849 irányelvet teljeskörűen átültették az ír jogba. Ezzel együtt pontosította, hogy azon átalányösszeg, amelynek megfizetése tekintetében a jelen ügyben marasztalást kér, 2 766 992 euró összeget tesz ki, és a 2017. június 27-től 2019. december 2-ig terjedő időszakra vonatkozik.
- 12 A Bíróság elnöke a 2019. február 12-i határozatával engedélyezte az Észti Köztársaság, a 2019. február 11-i határozatával pedig a Francia Köztársaság beavatkozását Írország kérelmeinek támogatása végett.

A keresetről

A kötelezettségszegésről az EUMSZ 258. cikk alapján

A felek érvei

- 13 A Bizottság szerint Írország – mivel legkésőbb 2017. június 26-ig nem fogadta el a 2015/849 irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, vagy legalábbis e rendelkezéseket nem jelentette be a Bizottságnak – nem teljesítette az ezen irányelv 67. cikkéből eredő kötelezettségeit.

- 14 A jelen kereset előterjesztésének időpontjában ugyanis a Bizottság a 2015/849 irányelvben belül a 30. cikk (1) bekezdése első albekezdésének átültetése érdekében elfogadott intézkedésekkel kapcsolatos információkon kívül nem kapott semmi egyéb olyan tájékoztatást Írországtól, amelynek alapján megállapítható lenne, hogy ezt az irányelvet átültették az ír jogba.
- 15 A 2015/849 irányelv átültetésére irányuló azon állítólagos nemzeti intézkedéseket illetően, amelyeket a keresetlevél benyújtását követően jelentettek be, és amelyekre Írország az ellenkérelmében hivatkozik, a Bizottság elismeri: Írország azáltal, hogy 2018. november 29-én az ezen irányelv átültetésére irányuló több intézkedést bejelentett, nagyrészt valóban átültette ezt az irányelvet. Ugyanakkor a válaszbeadvány benyújtásának időpontjában továbbra is hiányosságok álltak fenn az említett irányelv 30. cikke (1) bekezdésének második albekezdése, (2) és (7) bekezdése, 31. cikkének (1)–(3) és (7) bekezdése, 47. cikkének (2) és (3) bekezdése, 48. cikkének (5)–(9) bekezdése, 61. cikkének (3) bekezdése és 62. cikkének (2) bekezdése tekintetében.
- 16 A Bizottság másfelől cáfolja azt az állítást, amely szerint a 2015/849 irányelv csupán naprakésszé teszi és helyenként módosítja a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL 2005. L 309., 15. o.), amelyet már átültettek az ír jogba. A 2015/849 irányelv a pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós szabályok területén jelentős fejleménynek minősül a 2005/60 irányelv rendelkezéseivel képest, mivel a 2015/849 irányelv kiterjeszti a pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos szabályok alkalmazási körét azáltal, hogy több tekintetben bővíti azon „kötelezett szolgáltatók” fogalmát, amelyek e szabályok hatálya alá tartoznak. Ez az irányelv kifejezetten előírja, hogy az adóbűncselekményeket bele kell foglalni a pénzmosással kapcsolatos legsúlyosabb jogsértések felsorolásába, és kiterjeszti a politikai közszereplők meghatározását annak érdekében, hogy e körbe beletartozzanak a belföldi állampolgárok. Ez az irányelv a pénzmosással kapcsolatos szabályozási környezet naprakésszé tételéből eredeztethető, és ezt a kontextust juttatja kifejezésre. Ráadásul a pert megelőző eljárás során Írország a 2015/849 irányelv átültetése keretében soha nem jelentett be egyetlen olyan nemzeti intézkedést sem, amely a 2005/60 irányelv átültetésére irányult volna, és nem szolgáltatott olyan megfelelési táblázattal sem, amely bizonyítaná az ilyen nemzeti intézkedések relevanciáját, és megmagyarázná, hogy milyen összefüggés áll fenn ezen intézkedések és ezen irányelv rendelkezései között.
- 17 A Bizottság e tekintetben emlékeztet arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint egyrészt a tagállamoknak pozitív átültető jogi aktust kell elfogadniuk, ha valamely irányelv kifejezetten előírja a tagállamokkal szemben – mint azt a 2015/849 irányelv 67. cikke is teszi –, hogy gondoskodjanak arról, hogy az irányelv végrehajtásához szükséges rendelkezések hivatkozást tartalmazzanak erre az irányelvre, vagy e rendelkezésekhez a hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást fűzzenek. Másrészt, valamely irányelv rendelkezéseit vitathatatlan kötelező erővel, valamint a szükséges konkrétsággal, pontossággal és egyértelműséggel kell átültetni, hogy teljesüljön a jogbiztonság követelménye, annak érdekében, hogy abban az esetben, ha ez az irányelv a magánszemélyek számára jogok keletkeztetését célozza, a kedvezményezetteknek lehetőségük legyen jogaik teljességének megismerésére. Márpedig a jelen esetben a 2018. március 8-i indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor e követelményeket nem tartották tiszteletben.
- 18 Írország úgy véli, hogy a Bizottság keresetét el kell utasítani, mivel Írország 2018. november 29. óta megfelel a 2015/849 irányelv 67. cikkében előírt kötelezettségeknek. Így Írország pontosítja, hogy miután 2018. november 26-án hatályba lépett a Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist

Financing) (Amendment) Act 2018 (a büntető igazságszolgáltatásról szóló 2018. évi törvény [pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás] [módosítás], a továbbiakban: 2018. évi törvény), továbbá miután elfogadta a Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 (Section 25) (Prescribed Class of Designated Person) Regulations 2018 (a büntető igazságszolgáltatásról szóló 2010. évi törvényre vonatkozó 2018. évi rendeletek [pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás] [25. cikk] [az érintett személyek szabályozási kategóriája]) című jogforrást, biztosította a 2015/849 irányelv teljes körű átültetését.

- 19 Írország ugyanakkor azt állítja, hogy a 2015/849 irányelv nem tesz mást, mint bizonyos módosításokkal naprakésszé teszi a pénzmosásról szóló harmadik irányelvben, vagyis a 2005/60 irányelvben foglalt rendelkezések nagy részét. Márpedig a pénzmosásról szóló első három irányelvet átültették a még most is hatályos ír jogszabályokba, többek között a Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 (a büntető igazságszolgáltatásról szóló 2010. évi törvény [pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás], a továbbiakban: 2010. évi törvény) útján. E törvény lefedi a 2015/849 irányelvből eredő követelmények nagy részét, vagyis a 2010. évi törvény még a 2018. évi törvénnyel bevezetett jogszabály-módosítások nélkül is tartalmaz már 122 olyan cikket, amelyekből 85 a kötelezett szolgáltatókra és az ő kötelezettségeikre vonatkozik. Márpedig a keresetlevélben nem tükröződik a pénzmosásról szóló irányelvek sorozatával összefüggő, már most is hatályban lévő átültető intézkedések jelentős száma.
- 20 Írország 2017. február 23-án bejelentette a Bizottságnak a jelen ítélet 6. pontjában említett 2016. évi rendeletet is. E rendelet a 2015/849 irányelvben előírt azon kötelezettséget érvényesíti, amelynek értelmében elő kell írni az érintett tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozásokkal és egyéb jogalanyokkal szemben, hogy megfelelő, pontos és naprakész információkat szerezzenek és őrizzenek meg a tényleges tulajdonosaikra vonatkozóan. Márpedig az említett rendelettel bevezetett rendelkezések az ezen irányelv átültetésére irányuló jelentős intézkedésnek minősülnek.
- 21 Ezen intézkedésekhez hozzáadódik a 2018. évi törvény, amely módosításokat vezet be a 2010. évi törvénybe. Írország azt állítja, hogy a 2018. évi törvény elfogadása a 2015/849 irányelvben foglalt rendelkezések hatékony érvényesülésének biztosítása érdekében hosszabb átültetési eljárást tett szükségessé, továbbá hogy prioritásként kezelte az ezen irányelv átültetésére irányuló törvényjavaslat elfogadását, valamint hogy e javaslat már a jogalkotási eljárás előrehaladott szakaszában volt akkor, amikor a Bizottság előterjesztette a jelen keresetet.
- 22 Írország hozzáteszi, hogy a 2015/849 irányelv bizonyos számú rendelkezése nem igényel semmilyen átültetési intézkedést.
- 23 Következésképpen Írország – elismerve ugyan, hogy a 2015/849 irányelv bizonyos rendelkezéseinek átültetésére nem került sor addig, amíg 2018. november 26-án hatályba nem lépett a 2018. évi törvény – egyrészt úgy véli, hogy nem lehet kijelenteni – mint azt a Bizottság teszi –, hogy a jelen kereset előterjesztésének időpontjáig ezen irányelv nagy részét nem ültették át az ír jogba, másrészt pedig azt állítja, hogy a említett irányelv részleges átültetését az ezen irányelv 67. cikkének (1) bekezdésében előírt határidő lejárta előtt bejelentette a Bizottságnak.
- 24 A 2015/849 irányelv átültetésének azon hiányosságait illetően, amelyek állítólag azt követően is fennálltak, hogy 2018. november 26-án hatályba lépett a 2018. évi törvény, Írország azt állítja, hogy az ezen irányelv 30. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében, továbbá (2) és (7) bekezdésében, valamint 31. cikke (1)–(3) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezések

vonatkozásában úgy vélte, hogy az átültetési határidejüket meghosszabbította az említett irányelv 67. cikke (1) bekezdésének a 2018/843 irányelvvel történő módosítása. Mindazonáltal e rendelkezések közül némelyeket már teljes egészében vagy részlegesen átültette a nemzeti jogba a 2010. évi törvény.

- 25 A 2015/849 irányelv 47. cikkének (2) bekezdése tárgyában e tagállam azt állítja, hogy a 2018. évi törvény a készpénzes csekkbeváltóhelyek nyilvántartásba vételére vonatkozó rendelkezéseket állapít meg, de mivel a területén egyetlen ilyen hely sincs nyilvántartásba véve, megítélése szerint nem volt értelme annak, hogy a készpénzes csekkbeváltóhelyek alkalmasságával és megfelelőségével kapcsolatos rendelkezést fogadjon el.
- 26 A 2015/849 irányelv 47. cikkének (3) bekezdését illetően Írország emlékeztet arra, hogy a 2018. évi törvénnyel együtt bejelentett megfelelési táblázatban kiemelte azt a körülményt, hogy az érintett szakmai szervezetek ellenőrzés alá vetik a tagjaikat arra vonatkozóan, hogy korábban bűncselekmény elkövetése miatt voltak-e elítélve. Az e rendelkezés által érintett jogalanyokat illetően ugyanis bizonyított, hogy a könyvvizsgálóknak, a közjegyzőknek és a független jogi hivatásokat gyakorló személyeknek minden esetben tagsággal kell rendelkezniük az érintett szakmai szervezetekben, e minőségükben pedig kiterjed rájuk a bűncselekmény elkövetése miatti elítéléssel kapcsolatos ellenőrzés. Következésképpen biztosítva van az ezen irányelv 47. cikkének (3) bekezdéséből eredő kötelezettségek tiszteletben tartása.
- 27 A 2015/849 irányelv 48. cikkének (5)–(9) bekezdését illetően Írország azt állítja, hogy e rendelkezések nem követelik meg, hogy konkrét jogszabályi rendelkezésekben különleges kötelezettségek legyenek megállapítva. Még ha feltételezzük is, hogy e cikk (5)–(8) bekezdéséből ilyen kötelezettségek származnak, Írország e kötelezettségeket akként értelmezte, mint amelyek másodlagosak és járulékosak azon általános feladatokhoz képest, amelyeket a hatáskörrel rendelkező, a 2010. évi törvény 63. cikke értelmében létrehozott hatóságok gyakorolnak. Mivel az ezen irányelv 48. cikkének (9) bekezdésében foglalt rendelkezések jellegüknél fogva opcionálisak, nem igényelnek külön átültetési intézkedést.
- 28 A 2015/849 irányelv 61. cikkének (3) bekezdését illetően Írország azt állítja, hogy a 2010. évi törvénynek a 2018. évi törvény 26. cikkével módosított 54. cikke az irányelv e rendelkezésével érintett személyekkel szemben fennálló kötelezettségeket tartalmaz. A visszaélést bejelentő azon személyek védelméről, akikre a Bizottság a válaszbeadványában hivatkozik, rendelkeznek a már hatályban lévő nemzeti jogszabályok, vagyis a Protected Disclosures Act 2014 (a védelemben részesített bejelentésekről szóló 2014. évi törvény).
- 29 A 2015/849 irányelv 62. cikkének (2) bekezdése tárgyában e tagállam azt állítja, hogy annak átültetését biztosítja a már hatályban lévő szabályozás, mivel Írország központi bankja az, amely az általa a 2014. év során elfogadott Fitness and Probity Standards (code issued under Section 50 of the Central Bank Reform Act 2010) (alkalmassági és megfelelőségi követelmények [a központi bank reformjáról szóló 2010. évi törvény 50. cikke alapján kibocsátott szabályok]) alapján közigazgatási szankciókat alkalmaz.

A Bíróság álláspontja

- 30 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a kötelezettségszegés fennállását a tagállamban az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor fennálló helyzet alapján kell megítélni, a későbbi változásokat pedig a Bíróság nem veheti figyelembe (2002. január 30-i Bizottság kontra Görögország ítélet, C-103/00, EU:C:2002:60, 23. pont; 2018. október 18-i

Bizottság kontra Románia ítélet, C-301/17, nem tették közzé, EU:C:2018:846, 42. pont; 2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 23. pont).

- 31 A Bíróság másfelől több alkalommal kimondta, hogy ha valamely irányelv kifejezetten előírja a tagállamok számára az annak biztosítására vonatkozó kötelezettséget, hogy az ezen irányelv végrehajtásához szükséges rendelkezésekben hivatkozás történjen az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást fűzzenek, mindenképp szükséges, hogy a tagállamok a szóban forgó irányelv vonatkozásában pozitív átültető jogi aktust fogadjanak el (lásd ebben az értelemben: 1997. november 27-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-137/96, EU:C:1997:566, 8. pont; 1997. december 18-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-360/95, EU:C:1997:624, 13. pont; 2015. június 11-i Bizottság kontra Lengyelország ítélet, C-29/14, EU:C:2015:379, 49. pont).
- 32 A jelen ügyben a Bizottság 2018. március 8-án továbbította az indokolással ellátott véleményét Írországnak, vagyis az abban meghatározott két hónapos határidő 2018. május 8-án járt le. Az ebben az időpontban hatályos belső jogi szabályozás fényében kell tehát megvizsgálni, hogy vajon a hivatkozott kötelezettségszegés fennállt-e, vagy sem (lásd analógia útján: 2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 33 E tekintetben egyrészt kitűnik Írország 2018. május 4-i válaszából, hogy ezen időpontig még nem került sor a 2015/849 irányelvnek a nemzeti jogba történő átültetésére, annak ellenére sem, hogy elfogadtak egy olyan nemzeti intézkedést, amely ezen irányelv 30. cikke (1) bekezdésének első albekezdését ülteti át. Márpedig nem vitatott, hogy ez a helyzet 2018. május 8-ig nem változott, mivel azokat az intézkedéseket, amelyek még Írország szerint is szükségesek voltak az említett irányelv teljes körű átültetésének biztosításához, csak 2018. november 29-én jelentették be a Bizottságnak.
- 34 Másrészt nem vitatott, hogy a 2015/849 irányelv 30. cikke (1) bekezdése első albekezdésének átültetését biztosító intézkedésen kívüli azon egyéb nemzeti intézkedéseket, amelyekről Írország úgy véli, hogy azok a 2018. március 8-i indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártáig *de facto* biztosították ezen irányelv részleges átültetését, nem csupán nem jelentették be e címen a Bizottságnak, hanem ráadásul – ellentétben azzal, amit ugyanezen irányelv 67. cikke előír – ezek az intézkedések nem tartalmazzak semmilyen hivatkozást erre az irányelvre.
- 35 A fentiekből következik, hogy a szóban forgó intézkedéseket nem lehet úgy tekinteni, hogy azok a jelen ítélet 31. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett pozitív átültető jogi aktusnak minősülnek.
- 36 A többi intézkedést illetően meg kell állapítani, hogy a 2018. november 29-én, valamint a 2019. január 30-án, március 27-én, november 27-én és december 3-án bejelentett intézkedéseket jóval azt követően fogadták el, és azok jóval azt követően léptek hatályba, hogy lejárt a 2018. március 8-i indokolással ellátott véleményben előírt határidő, vagyis azokat semmiképp nem lehet figyelembe venni annak mérlegelése során, hogy e határidő végén fennállt-e a felrótt kötelezettségszegés.

- 37 Meg kell tehát állapítani, hogy az említett indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor Írország nem fogadta el a 2015/849 irányelv átültetésének biztosításához szükséges összes intézkedést, következésképpen pedig nem is jelentette be ezeket az átültetési intézkedéseket a Bizottságnak.
- 38 Ezért meg kell állapítani, hogy Írország – mivel a 2018. március 8-i indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártáig nem fogadta el a 2015/849 irányelvnek való megfeleléshez szükséges összes törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezést, és következésképpen nem jelentette be e rendelkezéseket a Bizottságnak – nem teljesítette az ezen irányelv 67. cikkéből eredő kötelezettségeit.

A kötelezettségszegésről az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alapján

Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének alkalmazásáról

– A felek érvei

- 39 A Bizottság szerint a Lisszaboni Szerződés annak érdekében vezette be az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdését, hogy megerősítse a Maastrichti Szerződés által korábban létrehozott szankciórendszert. E rendelkezés újító jellegére, valamint az átláthatóság és a jogbiztonság megóvásának szükségességére tekintettel ezen intézmény elfogadta „Az [EUMSZ 260. cikk] (3) bekezdésének végrehajtása” című közleményt (HL 2011. C 12., 1. o.; a továbbiakban: 2011. évi közlemény).
- 40 E rendelkezésnek az a célja, hogy a tagállamokat hangsúlyosabban ösztönözze arra, hogy az irányelveket a jogalkotó által előírt határidőn belül ültessék át, és biztosítsák az uniós jogszabályok alkalmazását.
- 41 A Bizottság szerint az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése mind az irányelvet átültető intézkedések bejelentésének teljes hiánya, mind ezen intézkedések részleges bejelentése esetén alkalmazandó.
- 42 Ezen intézmény egyébiránt úgy véli, hogy mivel az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése arra vonatkozik, ha valamely tagállam nem tesz eleget azon kötelezettségének, hogy bejelentse a valamely „irányelv átültetésére elfogadott intézkedése[ket]”, e rendelkezés nemcsak abban az esetben alkalmazandó, ha elmarad az irányelvet átültető nemzeti intézkedések bejelentése, hanem akkor is, ha elmulasztják az ilyen intézkedések elfogadását. E rendelkezés pusztán szó szerinti értelmezése, amely szerint az kizárólag arra irányul, hogy a nemzeti intézkedések tényleges bejelentését biztosítsa, nem garantálná, hogy megfelelően átültetésre kerüljön a szóban forgó irányelv összes rendelkezése, és teljesen megfosztaná az irányelvek nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettséget a hatékony érvényesülésétől.
- 43 A jelen ügyben éppen annak szankcionálásáról van szó, hogy Írország nem fogadta el és nem hirdette ki, következésképpen pedig nem jelentette be a Bizottságnak a 2015/849 irányelv nemzeti jogba való átültetésének biztosításához szükséges valamennyi jogi rendelkezést.
- 44 Az Írország által előadott azon érveket illetően, amelyekben azt vitatja, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alkalmazható lenne a jelen ügyre, a Bizottság mindenekelőtt kiemeli, hogy e rendelkezésnek konkrét alkalmazási köre van, továbbá hogy azt nem valamely általános

szabálytól való eltérésként alkották meg, vagyis nem kell szigorúan értelmezni. Annak, hogy az irányelveket az előírt határidőn belül átültessék a nemzeti jogba, alapvető jelentősége van, az említett rendelkezésnek pedig éppen az a célja, hogy biztosítsa az irányelvek átültetési határidejének tiszteletben tartását.

- 45 A Bizottság ezt követően azt állítja, hogy egyrészt a „teljes körű átültetés”, másrészt pedig a „helyes átültetés” fogalmi világosan megkülönböztethetők egymástól. Az irányelv nemzeti jogba való átültetése terén fennálló hiányosságok Bizottság általi megállapítása egyáltalán nem jelenti azt, hogy a Bizottság megvizsgálta volna a meglévő nemzeti rendelkezések ezen irányelvnek való megfelelőségét. Ez még inkább igaz akkor, amikor – amint a jelen ügyben is – a mulasztó tagállam maga is elismeri, hogy részben még nem került sor a szóban forgó irányelvnek e tagállam nemzeti jogába történő átültetésére. Másfelől, tekintettel az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének a Bíróság által a 2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítéletében (Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok) (C-543/17, EU:C:2019:573) meghatározott céljára, e rendelkezés alkalmazása nem korlátozódhat egyedül azokra az esetekre, amelyekben egyáltalán nem került sor átültetésre.
- 46 A Bizottság ezenkívül cáfolja azt az érvet, amely szerint a jelen ügyben aránytalan módon járt el, amikor pénzügyi szankciókat indítványozott, továbbá megsértette az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében előírt lojális együttműködésből eredő kötelezettségeket. E tekintetben a Bizottság hangsúlyozza: soha nem vitatta, hogy Írország jóhiszeműen járt el és lojálisan együttműködött. Másfelől az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének alkalmazhatóságát nem kell az érintett tagállam jóhiszeműségének fényében vizsgálni, mivel nem vitatott, hogy Írország késedelembe esett annak kapcsán, hogy elfogadja a nemzeti jogon belüli azon legfontosabb jogforrást, amelyet a 2015/849 irányelvben foglalt legtöbb rendelkezés végrehajtása érdekében választott, vagyis a 2018. évi törvényt. E megközelítés annál is erőteljesebben irányadó, mivel az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének konkrétan az a célja, hogy az irányelvekben foglalt összes rendelkezés megfelelő időn belüli átültetésére ösztönözze a tagállamokat. Nem kell attól tartani, hogy a tagállamok az irányelvek átültetési határidejének tiszteletben tartását előnyben részesítik ezen átültetés minőségének hátrányára, mivel az uniós jogalkotó rendelkezett a minőségi átültetés biztosításához szükséges határidőkről, az irányelvek által előírt átültetési időpont megválasztása során pedig figyelembe vette e szempontokat. Ráadásul a Bíróság megállapította, hogy ha a valamely irányelv átültetésére megállapított határidő túl rövidnek bizonyul, akkor az uniós joggal egyedül az a megoldás egyeztethető össze, ha az érintett tagállam megfelelő módon kezdeményezi, hogy a hatáskörrel rendelkező intézmény adott esetben hosszabbítsa meg e határidőt.
- 47 A Bizottság végül hozzáteszi, hogy azt a döntését, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének alkalmazásával következetesen kérje pénzügyi szankció kiszabását, nem lehet akként érteni, hogy elmulasztja gyakorolni a mérlegelési jogkörét. A 2011. évi közlemény 16. pontjában ugyanis a Bizottság kifejezetten figyelembe vette azt, hogy az említett cikk széles diszkrecionális jogkört biztosít számára, amely hasonló az azzal kapcsolatos diszkrecionális jogkörhöz, hogy az EUMSZ 258. cikk alapján kötelezettségszegési eljárást indítson-e, vagy sem. Így a Bizottság a diszkrecionális jogkörének gyakorlása keretében hozta meg azt a politikai döntést, hogy elvi alapon élni fog az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésében biztosított eszközzel minden olyan ügyben, amelyek az e rendelkezés szerinti kötelezettségszegésekre vonatkoznak. Jóllehet a Bizottság nem zárja ki, hogy felmerülhetnek olyan egyedi esetek, amelyekben az említett rendelkezésen alapuló szankció indítványozása nem tűnik számára helyénvalónak, pontosítja, hogy a jelen ügyben nem ez a helyzet.

- 48 E tekintetben a Bizottság vitatja Írország és a beavatkozó tagállamok azon érvét, amely szerint a Bizottság a valamely tagállammal szemben pénzügyi szankció kiszabására irányuló kérelmét a többi tagállam magatartására alapítja. Épp ellenkezőleg, az alkalmazott számítási módszer szerint a Bizottság ügyel arra, hogy az adott jogsértéshez igazodó szankciókat indítványozzon, az pedig, hogy meghatározott egy olyan általános keretrendszer, amely lehetővé teszi számára, hogy minden egyedi esetben hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazza a módszerét, nem elegendő e következtetés cáfolatához.
- 49 Írország – elismerve ugyan, hogy az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor csak részlegesen ültette át a 2015/849 irányelvet – vitatja, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése a jelen ügyben alkalmazandó lenne.
- 50 Álláspontjának alátámasztása érdekében e tagállam többek között azt állítja, hogy 2018. november 29. óta teljeskörűen átültette a 2015/849 irányelvet, miközben a Bizottság véleménye szerint ezen irányelvnek az ír jogba történő átültetése csak 2019. december 3-tól volt hiánytalanul biztosítva. A 2018. november 29-ét követő időszak vonatkozásában a Bizottság által előadott érvelés az említett irányelv átültetésének minőségi elemzésén alapul, ami azt bizonyítja, hogy nehéz különbséget tenni valamely irányelv „teljes körű átültetése” és annak „helytelen átültetése” között. Ilyen esetben a tagállam nem tudhatja, hogy az adott kötelezettségszegés az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének hatálya alá tartozik-e, vagy sem, igenlő válasz esetén pedig e kötelezettségszegés mennyi időn keresztül állt fenn. Még ha feltételezzük is, hogy a 2015/849 irányelv átültetése tekintetében 2018. november 26-át követően is fennálltak hiányosságok – amit Írország vitat –, e hiányosságok az Írországot terhelő bizonyos kötelezettségek e tagállam általi téves értelmezésének, figyelmetlenségnek, vagy egy helytelenül kitöltött megfelelési táblázatnak tudhatók be. Márpedig ellentétes lenne az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének céljával, ha annak érdekében lehetne e rendelkezésre támaszkodni – mint azt a Bizottság teszi –, hogy az Írországgal szemben fennálló kötelezettségek *prima facie* mérlegelése során elkövetett csekélyebb jelentőségű mulasztásokat szankcionálják.
- 51 Írország azt is előadja, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének alkalmazhatóságát esetről esetre kell mérlegelni, figyelembe véve az érintett tagállam jóhiszeműségét. Mivel az e rendelkezés által a Bizottság részére biztosított jogkör a jellegénél fogva diszkrecionális, ebből az következik, hogy az említett rendelkezés céljával nincs összhangban a Bizottság által követett azon általános politika, amelynek ismertetését az „Uniós jog: jobb eredmények elérése a jobb alkalmazás révén” című bizottsági közlemény (HL 2017. C 18., 10. o.) tartalmazza, és amely abból áll, hogy a Bizottság következetesen indítványozza átalányösszegek és kényszerítő bírságok kiszabását. Ráadásul e politika nem teszi lehetővé a tagállamok által jóhiszeműen megtett erőfeszítések figyelembevételét. A jelen ügyben a Bizottság tájékoztatást kapott a 2015/849 irányelv átültetésének előrehaladásáról, valamint az ezen irányelv átültetésére irányuló intézkedések elfogadása céljából kialakított ütemtervről. Ilyen feltételek mellett az átalányösszeg megfizetésének előírása valószínűleg nem teszi lehetővé olyan visszatartó hatás kiváltását, mint például „az uniós jogalkotás által képviselt általános érdekeknek” a Bizottság által hivatkozott védelme, hanem épp ellenkezőleg, arra ösztönözheti a tagállamokat, hogy az irányelvek átültetésének minőségét szorítsák háttérbe annak érdekében, hogy azok a kívánt időpontban át legyenek ültetve. A Bizottság által alkalmazott megközelítés tehát sérti az arányosságnak az EUSZ 5. cikk (4) bekezdésben lefektetett elvét. Ráadásul e megközelítés nincs összhangban a Bizottságot az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése alapján terhelő lojális együttműködési kötelezettséggel. A Bizottság azon döntése, hogy következetesen kérje átalányösszeg megfizetését, anélkül hogy e kérelmet esetről esetre megindokolná, másfelől ellentétes a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatával, amely szerint az átalányösszeg kiszabása nem lehet automatikus jellegű, és arról az

adott ügy körülményeitől függően kell határozni. Márpedig a jelen ügyben az a Bizottság célja, hogy Írországgal példát statuáljon, és ekképpen vegye rá a többi tagállamot arra, hogy a jövőben tartsák tiszteletben az irányelvekben előírt átültetési határidőket. Ez igazságtalan és jogellenes. A Bizottság magatartása ráadásul azon a feltételezésen alapul, hogy a tagállamok megpróbálják késleltetni az irányelvek átültetését, ami ténylegesen azt jelenti, hogy vélelmezi a tagállamok rosszhiszeműségét. Márpedig az ilyen vélelem ellentétes az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében előírt lojális együttműködési kötelezettséggel.

- 52 Az Észt Köztársaság és a Francia Köztársaság többek között azt állítja, hogy a jelen ügy bizonyítja, hogy valamely tagállam számára mennyire nehéz különbséget tenni egy irányelv hiányos átültetése és annak helytelen átültetése között. Így a tagállamok rendkívül nehéz helyzetben vannak, mivel a Bizottság által javasolt megközelítés követése esetén soha nem lehetnének biztosak abban, hogy az intézmény nem szándékozik indítványozni, hogy velük szemben pénzügyi szankciót szabjanak ki.
- 53 Ráadásul a beavatkozó felek szerint a jelen ügyben nincs helye az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alkalmazásának, mivel a Bizottság nem fűzött részletes indokolást azon döntéséhez, hogy átalányösszeg kiszabását kérje. Márpedig az ilyen döntést – mint az kitűnik a Bíróság e tárgyra vonatkozó ítélkezési gyakorlatából – az egyes ügyek egyedi körülményeihez képest konkrétan alá kellene támasztani. A Bizottság az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének megsértése nélkül nem szorítkozhat arra, hogy elvi alapon éljen az rendelkezésben biztosított eszközzel. Ezenkívül az egyes ügyek elemeinek a Bizottság általi részletes elemzése azért is helyénvaló lenne, mert ezek az elemek szükségesek ahhoz, hogy meghatározzák azon pénzügyi szankció jellegét, amelyet annak érdekében kell kiszabni, hogy az érintett tagállamot rábírják a szóban forgó kötelezettségszegés megszüntetésére, valamint ahhoz, hogy olyan összeget állapítsanak meg, amely az adott ügy körülményeihez képest megfelelő, mint azt ezen ítélkezési gyakorlat megköveteli.

– A Bíróság álláspontja

- 54 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének első albekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a Bizottság az EUMSZ 258. cikknek megfelelően azon az alapon nyújt be keresetet a Bírósághoz, hogy az érintett tagállam nem tett eleget valamely, jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelv átültetésére elfogadott intézkedései bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bizottság, amennyiben megfelelőnek ítéli, meghatározhatja az érintett tagállam által fizetendő átalányösszegnek vagy kényszerítő bírságnak az általa az adott körülmények között megfelelőnek tartott mértékét. Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének második albekezdésével összhangban, ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamot – a Bizottság által meghatározott összeget meg nem haladó mértékű – átalányösszeg vagy kényszerítő bírság fizetésére kötelezheti, amely fizetési kötelezettség a Bíróság ítéletében megállapított időpontban válik esedékessé.
- 55 Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének tartalmát illetően a Bíróság úgy ítélte meg, hogy e rendelkezés olyan értelmezését kell elfogadni, amelynek révén egyrészt biztosíthatók a Bizottságot az uniós jog hatékony alkalmazása érdekében megillető jogosultságok, és védelemben részesíthető a tagállamokat az EUMSZ 258. cikknek és az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésének együttes értelmezése alapján megillető védelemhez való jog és eljárási helyzet, másrészt pedig amely értelmezésnek köszönhetően a Bíróság gyakorolhatja az annak egyetlen eljárás keretén belüli értékelésében megnyilvánuló bírósági hatáskörét, hogy az érintett tagállam eleget tett-e a szóban forgó irányelv átültetésére irányuló intézkedések bejelentésével kapcsolatos kötelezettségeinek, és adott esetben felmérje az így megállapított kötelezettségszegés súlyát, és

így az adott ügy körülményeinek legmegfelelőbbnek tartott pénzügyi szankciót szabja ki (2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 58. pont).

- 56 E kontextusban a Bíróság akként értelmezte az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésében szereplő, az „átültetés[re] elfogadott intézkedése[k] bejelentésére vonatkozó kötelezettség” kifejezést, hogy az a tagállamok azon kötelezettségére vonatkozik, hogy kellően egyértelmű és pontos információkat nyújtsanak az irányelvet átültető intézkedéseket illetően. A jogbiztonság követelményének való megfelelés, továbbá annak biztosítása érdekében, hogy ezen irányelvet az érintett terület egészen átültessék, a tagállamok kötelesek az említett irányelv valamennyi rendelkezése tekintetében megjelölni az adott rendelkezést átültető nemzeti rendelkezést vagy rendelkezéseket. Az adott esetben megfelelési táblázattal kísért e tájékoztatást követően a Bizottságot terheli annak bizonyítása – amennyiben az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésében szereplő pénzügyi szankciót kívánja alkalmazni az érintett tagállammal szemben –, hogy bizonyos átültető intézkedések nyilvánvalóan hiányoznak, vagy nem terjednek ki az érintett tagállam teljes területére, azzal, hogy az e rendelkezés alapján indított bírósági eljárás keretében a Bíróságnak nem feladata annak vizsgálata, hogy a Bizottságnak bejelentett nemzeti intézkedések biztosítják-e a szóban forgó irányelv rendelkezéseinek helyes átültetését (2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 59. pont).
- 57 Mivel – mint az kitűnik a jelen ítélet 37. és 38. pontjából – bizonyított, hogy a 2018. március 8-i indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor Írország nem jelentett be a Bizottságnak valamennyi olyan intézkedést, amely az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése értelmében a 2015/849 irányelv átültetésére irányult volna, az így megállapított kötelezettségszegés e rendelkezés hatálya alá tartozik.
- 58 Ami azt a kérdést illeti, hogy – mint azt Írország és a támogatása érdekében beavatkozó tagállamok állítják – a Bizottságnak esetről esetre meg kell-e indokolnia azt a döntését, ha az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alapján pénzügyi szankciót indítványoz, vagy pedig az intézmény ezt indokolás nélkül is megteheti minden olyan esetben, amelyek e rendelkezés hatálya alá tartoznak, emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság mint az EUSZ 17. cikk (1) bekezdésének második mondata értelmében a Szerződések őre, diszkrecionális jogkörrel rendelkezik ilyen döntés meghozatalára.
- 59 Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének alkalmazását ugyanis nem lehet elszigetelten vizsgálni, hanem azt össze kell kapcsolni a kötelezettségszegési eljárásnak az EUMSZ 258. cikk alapján történő megindításával. Márpedig, mivel az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése szerinti pénzügyi szankció útján történő marasztalás indítványozása csupán járulékos részletszabályát képezi annak a kötelezettségszegési eljárásnak, amelynek hatékonyságát biztosítani hivatott, és mivel a Bizottság az ilyen eljárás megindításának lehetőségét illetően olyan diszkrecionális jogkörrel rendelkezik, amely felett a Bíróság nem gyakorolhat felülvizsgálatot (lásd ebben értelemben: 1989. február 14-i Star Fruit kontra Bizottság ítélet, 247/87, EU:C:1989:58, 11. pont; 2000. július 6-i Bizottság kontra Belgium ítélet, C-236/99, EU:C:2000:374, 28. pont; 2001. június 26-i Bizottság kontra Portugália ítélet, C-70/99, EU:C:2001:355, 17. pont), e rendelkezés alkalmazásának feltételei nem lehetnek korlátozóbbak azon feltételeknél, amelyek az EUMSZ 258. cikk alkalmazását határozzák meg.
- 60 Ezenkívül ki kell emelni, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alapján egyedül a Bíróság rendelkezik hatáskörrel arra, hogy valamely tagállammal szemben pénzügyi szankciót szabjon ki. Ha a Bíróság kontradiktórius vitát követően ilyen határozatot hoz, azt meg kell indokolnia.

Következésképpen az, ha a Bizottság nem indokolja meg azt a döntését, hogy a Bíróság előtt az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének alkalmazását indítványozza, nem érinti a szóban forgó tagállamot megillető eljárási garanciákat.

- 61 Hozzá kell tenni: az a körülmény, hogy a Bizottságnak nem kell esetről esetre megindokolnia azt a döntését, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alapján pénzügyi szankciót indítványoz, nem mentesíti ezen intézményt azon kötelezettsége alól, hogy megindokolja a kért pénzügyi szankció jellegét és összegét, e tekintetben figyelembe véve az általa elfogadott olyan iránymutatásokat, mint amelyek a Bizottság közleményeiben szerepelnek, amelyek ugyan nem kötik a Bíróságot, mégis hozzájárulnak ahhoz, hogy a Bizottság által végzett cselekmények átláthatók, előreláthatók és a jogbiztonsággal összeegyeztethetők legyenek (az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésével való analógia útján lásd: 2013. május 30-i Bizottság kontra Svédország ítélet, C-270/11, EU:C:2013:339, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 62 A kért pénzügyi szankció jellegének és összegének indokolásával kapcsolatos e követelmény annál is inkább jelentős, mivel eltérően attól, ami az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésében szerepel, e cikk (3) bekezdése kimondja, hogy az e cikk alapján megindított eljárás keretében a Bíróság csupán korlátozott mérlegelési jogkörrel rendelkezik, mivel ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, a Bizottság indítványai kötik a Bíróságot az általa kiszabható pénzügyi szankció jellege, valamint az általa alkalmazható szankció legmagasabb összege tekintetében.
- 63 Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdés megszövegezői ugyanis nem csupán azt írták elő, hogy a Bizottságnak meg kell jelölnie az érintett tagállam által fizetendő „átalányösszeg[...] vagy kényszerítő bírság[...] [...] mértékét”, hanem azt is pontosították, hogy a Bíróság csak a Bizottság által „meghatározott összeget meg nem haladó mértékű” pénzügyi szankció megfizetésére kötelezhet. Ezáltal közvetlen összefüggést hoztak létre a Bizottság által indítványozott szankció és azon joghátrány között, amelyet a Bíróság e rendelkezés alapján alkalmazhat.
- 64 Azon érv, amely szerint az átalányösszeg kiszabása a Bíróság ítélkezési gyakorlata (lásd többek között: 2008. december 9-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-121/07, EU:C:2008:695, 63. pont) értelmében nem lehet automatikus jellegű, szintén nem lehet hatással a Bizottság azon jogkörére, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdését alkalmazva elvi alapon eljárást indítson minden olyan esetben, amelyben úgy véli, hogy valamely kötelezettségszegés e rendelkezés hatálya alá tartozik. Ez az ítélkezési gyakorlat ugyanis azzal kapcsolatos, hogy miként kell értékelni a Bizottság azon keresetének megalapozottságát, amely arra irányul, hogy a Bíróság „kötelezzen” valamilyen pénzügyi szankció megfizetésére, nem pedig azzal, hogy mikor helyénvaló ilyen kereset előterjesztése.
- 65 Ami Írország azon érvét illeti, amely szerint a Bizottság eljárása arra irányul, hogy példát statuáljon többek között magával Írországgal és Romániával annak érdekében, hogy a többi tagállamot arra ösztönözze, hogy tartsák tiszteletben az irányelvekben előírt átültetési határidőket, ki kell emelni, hogy egyrészt – mint azt a Bizottság is hangsúlyozta, anélkül hogy e kérdésben ellentmondtak volna neki – a jelen kereset előterjesztésének időpontjában Románia mellett Írország volt az egyedüli olyan tagállam, amely nem ültette át teljes mértékben a 2015/849 irányelvet. Másrészt – és mindenestre – azok a megfontolások, amelyek alapján a Bizottság Írországgal szemben megindította a jelen eljárást, és ezt az általa választott időpontban tette, nem kérdőjelezhetik meg az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének alkalmazhatóságát, vagy az e rendelkezés alapján előterjesztett kereset elfogadhatóságát.

- 66 Ezért meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdését alkalmazni kell a jelen ügy tárgyát képezőhöz hasonló helyzetre.

Az átalányösszeg jelen ügyben történő kiszabásáról

– A felek érvei

- 67 A kiszabandó pénzügyi szankció összegét illetően a Bizottság a 2011. évi közlemény 23. pontjában kifejtett állásponttal összhangban úgy véli, hogy mivel a valamely irányelv átültetésére irányuló intézkedések bejelentésével kapcsolatos kötelezettség elmulasztása nem kevésbé súlyos, mint egy olyan kötelezettségszegés, amely az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésében említett szankciók tárgyát képezheti, az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése szerinti szankciók kiszámítási módjának ugyanolyannak kell lennie, mint amely az e cikk (2) bekezdésében szabályozott eljárás keretében alkalmazandó.
- 68 A jelen ügyben a Bizottság olyan átalányösszeg kiszabását indítványozza, amelynek összegét a „A jogsértési eljárások keretében a Bizottság által a Bíróságnak javasolt átalányösszegek és kényszerítő bírságok meghatározásához használt adatok naprakésszé tétele” című, 2017. december 13-i közleménnyel (C(2017) 8720) naprakésszé tett, „Az [EUMSZ 260.] cikk végrehajtása” című, 2005. december 13-i közleményében (SEC(2005) 1658) foglalt iránymutatás alapján számította ki, és amelynek minimális összege Írország esetében 1 685 000 euró. E minimális átalányösszeg ugyanakkor a jelen ügyben nem alkalmazható, mivel alacsonyabb az átalányösszegnek az e közlemények alapján történő kiszámításából eredő összegnél. Az e számítás alapjául szolgáló napi tétel meghatározása érdekében az egységes alapösszeget, vagyis a 230 eurót meg kell szorozni a súlyossági együtthatóval, valamint az „n” tényezővel, amely Írország esetében 2,92. A súlyossági együttható úgy csökkent, ahogy Írország egymás után bejelentette az átültetésre irányuló további intézkedéseket. Így a 2017. június 27-től 2018. november 28-ig terjedő időszak vonatkozásában a súlyossági együttható az 1-től 20-ig terjedő skálán 7; a 2018. november 29-től 2019. március 26-ig terjedő időszak vonatkozásában ez az együttható 2, a 2019. március 27-től 2019. december 2-ig terjedő időszak vonatkozásában pedig az említett együttható 1. Az ezen időszakoknak megfelelő három összeg, vagyis 2 439 922,80 euró, 158 497,60 euró és 168 571,60 euró összeadásának eredményeképpen a Bizottság összesen 2 766 992 euró átalányösszeg kiszabását kéri.
- 69 A Bizottság másfelől vitatja, hogy az átalányösszeg kiszabása kivételt képezne, és arra csak kivételes körülmények fennállása esetén lenne mód. Az irányelvek késedelmes átültetése ugyanis nem csupán az uniós jogszabályok útján érvényesíteni kívánt általános érdekek védelme szempontjából jelent sérelmet, amely érdekvédelem nem járhat semmilyen késedelemmel, hanem – és főként – az európai polgárok védelme szempontjából is, akiknek e jogszabályokból alanyi jogaik származnak. Ráadásul az uniós jog hitelessége egészében véve fenyegetve lenne, ha hosszú évekig eltartana, amíg a jogalkotási aktusok a tagállamokban teljeskörűen kifejtенék a joghatásaikat. Következésképpen az irányelvek átültetésében tanúsított késedelmek olyan különleges körülményeknek minősülnek, amelyek kellően súlyosak ahhoz, hogy átalányösszeg kiszabását igazolják.
- 70 Azon átalányösszeget illetően, amelynek megfizetését a Bizottság követeli, Írország úgy véli, hogy hasonlóan ahhoz, ami az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése vonatkozásában megállapítást nyert, a Bíróságot nem kötik a Bizottság iránymutatásai, közelebbről pedig az Írország esetében megállapított 1 685 000 euró minimális átalányösszeg. Ezenkívül, ha a szóban forgó kötelezettségs-

zegés a Bíróság által az e kötelezettségszegéssel kapcsolatos ügyben hozott ítélet kihirdetését megelőzően véget ért, a Bíróság megállapíthatja, hogy nem szükséges átalányösszeget fizetni. Másfelől, a jelen ügyben egyáltalán nem kellene átalányösszeg fizetését előírni. Ráadásul nincs semmi ok arra, hogy az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésének alkalmazásával kiszabott pénzügyi szankciók számítási módszerét átültessék az e cikk (3) bekezdése alapján kiszabott szankciókra, mivel nem egyformán súlyosak azok a kötelezettségszegések, amelyek szankcionálásáról szó van.

- 71 Írország továbbá azt állítja, hogy a 2015/849 irányelvben előírt átültetési határidő lejártának másnapja, vagyis 2017. június 27. nem lehet megfelelő kezdő időpont a szóban forgó kötelezettségszegés időtartamának értékelése során, mivel ebben az időpontban Írország nem tudhatta, hogy e kötelezettségszegés az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének hatálya alá tartozik, továbbá hogy a Bizottság az e rendelkezés következtében alkalmazására irányuló politikát fog kialakítani. Ezenkívül ellentétes a jogbiztonság elvével, ha az átalányösszeget napi tételekből kiindulva, a Bizottság által javasolt minimális átalányösszeg túllépésével számítják ki. Az említett kötelezettségszegés megszűnését illetően Írország emlékeztet arra, hogy álláspontja szerint ez 2018. november 29-én következett be, nem pedig – mint azt a Bizottság állítja – 2019. december 3-án. Az előbbi időpontig ugyanis a 2015/849 irányelv minden olyan rendelkezését teljeskörűen átültették a nemzeti jogba, amely átültetést igényel. Ha a Bíróság annak ellenére is az átalányösszeg Írországgal szembeni kiszabása mellett határozna, hogy a szóban forgó kötelezettségszegés megszűnt addig az időpontig, amikor a Bíróság a tényállást vizsgálta, e pénzügyi szankciónak minimálisnak kell lennie.
- 72 A súlyossági együtthatót illetően Írország azt állítja, hogy tekintettel a szóban forgó jogsértés tárgyát képező uniós szabályok jelentőségére, továbbá a 2015/849 irányelv átültetésének elmaradása folytán az általános vagy egyedi érdekek tekintetében felmerülő csekély következményekre, valamint az enyhítő körülményekre, a Bizottság által javasolt együttható jelentősen eltúlzott. Így a jelen ügyben ezt az együtthatót 1-re kellene csökkenteni. Az enyhítő körülmények közül Írország közelebbről a következőket emeli ki: az eljárás során hatályba lépett a 2018. évi törvény; az elsődleges jogforrás útján történő átültetés azzal függ össze, hogy a hatályos jogszabályok milyen kötőerejű végrehajtási intézkedéseket írnak elő; Írország prioritásként kezelte, hogy a törvényjavaslatot a parlament mindkét kamarája elfogadja, továbbá a Bizottságot folyamatosan tájékoztatta a jogalkotás előrehaladásáról, és tiszteletben tartotta azt a tájékoztató jellegű ütemtervet, amelyet a jelen kereset előterjesztését megelőzően közölt az intézménnyel.
- 73 Az Észti Köztársaság és a Francia Köztársaság úgy véli, hogy a jelen ügyben a Bizottság által javasolt átalányösszeget mindenképp csökkenteni kell.

– *A Bíróság álláspontja*

- 74 Ami először is azt az érvet illeti, amely szerint aránytalan lenne átalányösszeget kiszabni, mivel az eljárás során Írország megszüntette a szóban forgó kötelezettségszegést, emlékeztetni kell arra, hogy egyrészt, ha valamely tagállam akár a tájékoztatás teljes vagy részleges elmaradásával, akár pedig nem kellően egyértelmű és pontos tájékoztatás nyújtásával megszegi a valamely irányelv átültetésére irányuló intézkedések bejelentésével kapcsolatos kötelezettségét, ez önmagában igazolhatja az EUMSZ 258. cikkben szabályozott, e kötelezettségszegés megállapítására irányuló eljárás megindítását (2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 51. pont). Másrészt, az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésében szereplő mechanizmus bevezetésének nem csupán az volt a célja, hogy a tagállamokat arra ösztönözze, hogy a lehető legrövidebb időn belül megszüntessék a kötelezettségszegést, amely ilyen intézkedés hiányában folytatódna, hanem egyszersmind az is,

hogy megkönnyítse és felgyorsítsa az abban az esetben alkalmazandó pénzügyi szankciók kiszabására irányuló eljárást, amikor a tagállamok megsértik a jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelv átültetésére irányuló nemzeti intézkedés bejelentésére vonatkozó kötelezettséget, pontosítva, hogy e mechanizmus bevezetését megelőzően előfordulhatott, hogy a Bíróság korábbi ítéletében foglaltak előírt határidőn belüli teljesítésének és az átültetésre vonatkozó kötelezettség tiszteletben tartásának az elmaradása miatt csak több évvel az említett ítélet meghozatalát követően került sor pénzügyi szankció kiszabására (2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 52. pont).

- 75 Márpedig meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésének megszövegezői az e rendelkezés által követett célkitűzés megvalósítása érdekében a pénzügyi szankciók két típusáról rendelkeztek, vagyis az átalányösszegekről és a kényszerítő bírságról.
- 76 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik: az, hogy e két intézkedés közül az egyiket vagy a másikat kell alkalmazni, attól függ, hogy az adott ügy körülményeitől függően melyik alkalmas a megvalósítani kívánt cél elérésére. Míg a kényszerítő bírság kiszabása különösen arra tűnik alkalmasnak, hogy ösztönözze a tagállamot, hogy a lehető legrövidebb időn belül szüntesse meg az olyan kötelezettségszegést, amely ilyen intézkedés hiányában folytatódna, addig az átalányösszeg kiszabása inkább annak értékelésén alapul, hogy az érintett tagállamot terhelő kötelezettségek teljesítésének elmulasztása milyen következményekkel jár a magán- és közérdekek szempontjából, különösen ha a kötelezettségszegés hosszú időn keresztül fennállt (az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésével való analógia útján lásd: 2005. július 12-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-304/02, EU:C:2005:444, 81. pont).
- 77 E körülmények között az olyan keresetet, amely átalányösszeg kiszabását kéri, nem lehet aránytalanként elutasítani önmagában azon az alapon, hogy e keresetnek olyan kötelezettségszegés képezi a tárgyát, amely tartósan fennállt ugyan, viszont megszűnt arra az időpontra, amikor a Bíróság a tényállást vizsgálta.
- 78 Másodszor, a pénzügyi szankció jelen ügyben történő kiszabásának helyénvalóságát illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság feladata, hogy az egyes esetekben az előtte folyamatban lévő ügy körülményeitől függően, valamint a meggyőzés és visszatartás szerinte szükséges mértéke alapján meghatározza az uniós jog hasonló megsértése megismétlődésének a megelőzéséhez szükséges megfelelő pénzügyi szankciókat (2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 78. pont).
- 79 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy annak ellenére, hogy Írország a pert megelőző eljárás során mindvégig együttműködött a Bizottság szervezeti egységeivel, és folyamatosan tájékoztatta azokat a 2015/849 irányelv átültetésének előrehaladásáról, a megállapított kötelezettségszegés összes jogi és ténybeli körülménye – vagyis az, hogy a jelen kereset előterjesztésének időpontjáig egyetlen átültetési intézkedést jelentettek be, amely ezen irányelven belül csak a 30. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében foglalt rendelkezéseket fedi le, továbbá az a körülmény, hogy az említett irányelv átültetésére irányuló utolsó intézkedések egy héttel a tárgyalás megtartása előtt léptek hatályba – arra utal, hogy az uniós jog jövőbeli, hasonló módon ismétlődő megsértéseinek tényleges megelőzése a jellegénél fogva megköveteli olyan visszatartó intézkedések elfogadását, mint az átalányösszeg kiszabása (lásd ebben az értelemben, az

EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésével való analógia útján: 2012. december 11-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-610/10, EU:C:2012:781, 142. pont; 2014. december 4-i Bizottság kontra Svédország ítélet, C-243/13, nem tették közzé, EU:C:2014:2413, 63. pont).

- 80 Ezt a következtetést nem vonja kétségbe a jelen ítélet 65. pontjában ismertetett érvelés sem. Mint azt ugyanis e pont felidézte, a Bizottság feladata többek között az, hogy értékelje a valamely tagállammal szembeni eljárás helyénvalóságát, és megválassza azt az időpontot, amelyben megindítja e tagállam ellen a kötelezettségszegési eljárást.
- 81 Harmadszor, ami azon átalányösszeg kiszámítását illeti, amelynek kiszabása a jelen ügyben megfelelő, emlékeztetni kell arra, hogy amikor a Bíróság e tárgykörben a Bizottság indítványai által kijelölt keretek között a mérlegelési jogkörét gyakorolja, az ő feladata akként meghatározni azt az átalányösszeget, amelynek megfizetésére valamely tagállamot az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése értelmében kötelezni lehet, hogy az egyrészt megfeleljen a körülményeknek, másrészt pedig arányos legyen az elkövetett jogsértéssel. Az e tekintetben jelentős tényezők között szerepelnek különösen olyan szempontok, mint a megállapított kötelezettségszegés súlya, továbbá e kötelezettségszegés fennállásának időtartama, valamint a szóban forgó tagállam fizetési képessége (az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésével való analógia útján lásd: 2019. november 12-i Bizottság kontra Írország ítélet [A derrybrieni szélerőműpark], C-261/18, EU:C:2019:955, 114. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 82 Egyrészt, a jogsértés súlyát illetően emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv teljes átültetésének biztosítása érdekében a nemzeti intézkedések elfogadására vonatkozó kötelezettség, illetve az ezen intézkedések Bizottságnak való bejelentésére vonatkozó kötelezettség az uniós jog teljes érvényesülésének biztosítása érdekében a tagállamok alapvető kötelezettségének minősül, és e kötelezettségek megsértését ezért egyértelműen súlyosnak kell tekinteni (2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 85. pont). Ehhez hozzá kell tenni, hogy a 2015/849 irányelv jelentős eszközt képezi annak, hogy biztosított legyen az uniós pénzügyi rendszer hatékony védelme a pénzmosásban és a terrorizmusfinanszírozásban megnyilvánuló fenyegetésekkel szemben. Azt, ha az uniós pénzügyi rendszer egyáltalán nem részesül ilyen védelemben, vagy ha e védelem elégtelennek bizonyul, különösen súlyosnak kell tekinteni abból a szempontból, hogy az Unión belüli köz- és magánérdekeket illetően ebből milyen következmények származnak.
- 83 Jóllehet igaz, hogy az eljárás során Írország megszüntette a felrótt kötelezettségszegést, ez nem változtat azon, hogy e kötelezettségszegés a 2018. március 8-i indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor, azaz 2018. május 8-án fennállt, vagyis az uniós jog hatékony érvényesülése nem volt mindenkor biztosítva.
- 84 E jogsértés súlyát másfelől megerősíti az a körülmény is, hogy Írország ezen időpontig a 2015/849 irányelvnek csupán egyetlen rendelkezésével kapcsolatban fogadott el átültetési intézkedéseket.
- 85 Az az érvelés, amelyet Írország a 2015/849 irányelv átültetése során felmerülő kétségelem magyarázata érdekében adott elő – vagyis legfőképpen az, hogy a 2018. évi törvény elfogadása hosszabb átültetési eljárás lefolytatását tette szükségessé annak érdekében, hogy biztosított legyen az ezen irányelvben foglalt rendelkezések hatékony érvényesülése –, nem befolyásolhatja a szóban forgó jogsértés súlyát, mivel az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a valamely tagállamon belül alkalmazott gyakorlatok vagy az ott előálló helyzetek nem igazolhatják az uniós irányelvekből eredő kötelezettségek és határidők tiszteletben tartásának elmulasztását,

következésképpen pedig ezen irányelvek késedelmes vagy hiányos átültetését sem. Ugyanígy nincs jelentősége annak sem, ha valamely tagállam kötelezettségszegése olyan technikai nehézségekből fakad, amelyekkel e tagállam szembesült (lásd többek között: 2002. május 7-i Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-364/00, EU:C:2002:282, 10. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Másfelől, ha a valamely irányelv átültetésére megállapított határidő túl rövidnek bizonyul, akkor az uniós joggal egyedül az a megoldás egyeztethető össze, ha az érintett tagállam megfelelő módon kezdeményezi, hogy a hatáskörrel rendelkező intézmény adott esetben hosszabbítsa meg e határidőt (lásd ebben az értelemben: 1998. október 1-jei Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-71/97, EU:C:1998:455, 16. pont).

- 86 Másrészt, a jogsértés időtartamát illetően emlékeztetni kell arra, hogy ezen időtartamot főszabály szerint a tényállás Bíróság általi mérlegelése időpontjának figyelembevételével kell értékelni, és nem azon időpontra tekintettel, amikor a Bizottság a Bírósághoz fordult (lásd ebben az értelemben: 2019. július 8-i Bizottság kontra Belgium ítélet [Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok], C-543/17, EU:C:2019:573, 87. pont). A tényállás e mérlegelését úgy kell tekinteni, hogy arra az eljárás befejezésének időpontjában kerül sor.
- 87 Jóllehet a jelen ügyben nem vitatott a felek között, hogy a szóban forgó kötelezettségszegés megszűnése az eljárás lezárását megelőző időpontban következett be, ez nem változtat azon, hogy a felek eltérő álláspontot képviselnek azzal kapcsolatban, hogy e megszűnésre mikor került sor: a Bizottság úgy véli, hogy e kötelezettségszegés 2019. december 3-án ért véget, míg Írország azt állítja, hogy ez 2018. november 29-én történt.
- 88 E tekintetben – továbbá figyelembe véve a jelen ítélet 82. pontjában kifejtetteket – meg kell állapítani, hogy a 2015/849 irányelv átültetésére irányuló bizonyos intézkedések a 2018. november 29-i időpont után is nyilvánvalóan hiányoztak. Egyrészt ugyanis a Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik: nem elég, hogy azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyek Írország szerint ezen irányelv 61. cikkének (3) bekezdését és 62. cikkének (2) bekezdését ültették át, csak a viszonylással, 2019. március 4-én jelentették be, hanem ráadásul ezek az intézkedések még nem is tartalmazznak semmilyen hivatkozást az említett irányelvre. Másrészt, mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 72. pontjában, a 2015/849 irányelv 47. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezések átültetését biztosító bizonyos nemzeti intézkedések csak 2019. december 3-án léptek hatályba. Ugyanez a megállapítás vonatkozik az ezen irányelv 48. cikkének (5)–(8) bekezdésében foglalt rendelkezésekre, amelyek vonatkozásában Írország elismerte, hogy a 2019. december 3-án hatályba lépett intézkedéseket megelőzően azért nem fogadott el átültetési intézkedést, mert véleménye szerint e rendelkezések másodlagosak vagy járulékosak. Márpedig a valamely tagállam által kialakított ilyen mérlegelés nyilvánvalóan nem lehet elegendő ahhoz, hogy a tagállamot mentesítse azon kötelezettsége alól, hogy elfogadja a valamely irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, illetve azon kötelezettsége alól, hogy az ezen irányelv átültetésére irányuló intézkedéseket bejelentse a Bizottságnak.
- 89 Ezért annak kapcsán, hogy mikor ért véget az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésében előírt kötelezettség megszegése, a 2019. december 3-i időpontot kell alapul venni.
- 90 Ami azon időszak kezdetét illeti, amelyet az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alapján kiszabandó átalányösszeg meghatározása érdekében figyelembe kell venni, pontosítani kell, hogy eltérően attól, amit a Bíróság a 2019. július 8-i, a napi kényszerítő bírság meghatározásával kapcsolatos Bizottság kontra Belgium ítéletének (Az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése – Nagy sebességű hálózatok) (C-543/17, EU:C:2019:573) 88. pontjában megállapított, a szóban forgó

kötelezettségszegés időtartamának az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alapján történő átalányösszeg-kiszabás érdekében történő értékelése szempontjából nem azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor lejár az indokolással ellátott véleményben előírt határidő, hanem a szóban forgó irányelv átültetésére előírt határidő lejártának időpontját.

- 91 Mint azt ugyanis a főtanácsnok az indítványának 73. pontjában kiemelte, e rendelkezésnek az a célja, hogy ösztönözze a tagállamokat az irányelveknek az uniós jogalkotó által előírt határidőkhöz belüli átültetésére, továbbá hogy biztosítsa az uniós jogszabályok teljes körű érvényesülését. Így, amíg az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésében szabályozott eljárás megindításának alapjául az a tény szolgál, hogy valamely tagállam nem teljesítette a kötelezettségszegést megállapító ítéletből eredő kötelezettségeit, addig az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésében szabályozott eljárást azon az alapon indítják meg, hogy valamely tagállam nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy legkésőbb addig az időpontig elfogadja és bejelentse a valamely irányelv átültetésére irányuló intézkedéseket, amelyet az irányelv megjelöl.
- 92 Bármely más megoldás egyébként azt jelentené, hogy kétségbe vonnák az irányelvek azon rendelkezéseinek hatékony érvényesülését, amelyek meghatározzák azt az időpontot, amikor az ezen irányelveket átültető intézkedéseknek hatályba kell lépniük. Mivel ugyanis a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a felszólító levél EUMSZ 258. cikk első bekezdése szerinti kibocsátása előzetesen feltételezi, hogy a Bizottság érvényesen hivatkozhat az érintett tagállamot terhelő kötelezettség megszegésére (2019. december 5-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet [Hulladékgazdálkodási tervek], C-642/18, EU:C:2019:1051, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), azok a tagállamok, amelyek a valamely irányelvben megjelölt időpontig nem gondoskodtak az irányelv átültetéséről, ebben az esetben mindenképp további átültetési határidő kedvezményében részesülnének, amelynek időtartama ráadásul attól függően változna, hogy a Bizottság milyen gyorsan indítja meg a pert megelőző eljárást, anélkül azonban, hogy e határidőt a szóban forgó kötelezettségszegés időtartamának értékelése során figyelembe lehetne venni. Márpedig nem vitatott, hogy azon időpont alatt, amelytől kezdve biztosítani kell valamely irányelv teljes körű érvényesülését, azt az átültetési időpontot kell érteni, amelyet maga az irányelv megjelöl, nem pedig az indokolással ellátott véleményben megjelölt határidő lejártának időpontját.
- 93 Írország állításával ellentétben e megközelítés nem járhat a jogbiztonság elvének sérelmével, mivel az alapügyben fennállóhoz hasonló helyzetben a szóban forgó tagállam nem állíthatja megalapozottan azt, hogy nem tudott arról, hogy a kérdéses irányelvben meghatározott átültetési időponttól kezdve megszegte az ezen irányelv alapján vele szemben fennálló kötelezettségeket. Ezenkívül a szóban forgó tagállam védelemhez való, a pert megelőző eljárás által garantált jogának tiszteletben tartása nem járhat azzal a következménnyel, hogy e tagállamot előre felvértezze minden olyan pénzügyi következménnyel szemben, amely az indokolással ellátott véleményben megjelölt esedékességet megelőző időszak vonatkozásában e kötelezettségszegésből származhat.
- 94 E tekintetben hozzá kell tenni, hogy – mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 74. pontjában, és ellentétben azzal, amit Írország a tárgyalás során állított – a jelen ítélet 51. pontjában említett bizottsági közlemény 2017. január 19-i közzétételére a 2015/849 irányelvben előírt átültetési határidő lejártát megelőzően került sor. Írország tehát nem állíthatja megalapozottan azt, hogy nem tudott arról, hogy a jelen ügy tárgyát képező kötelezettségszegés következtében az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdésére alapított keresetnek lehet helye.

- 95 Következésképpen, amikor az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése alapján kiszabandó átalányösszeg meghatározása céljából értékelik a jogsértés időtartamát, az uniós jog teljes körű érvényesülésének biztosítása érdekében azt az átültetési időpontot kell figyelembe venni, amelyet maga a szóban forgó irányelv előír.
- 96 A jelen ügyen nem vitatott, hogy a 2015/849 irányelv 67. cikkében meghatározott átültetési időpontig, vagyis 2017. június 26-ig Írország nem fogadta el az ezen irányelv átültetésének biztosításához szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, következésképpen pedig nem jelentette be a Bizottságnak az ezen irányelv átültetésére irányuló intézkedéseket. Ebből következik, hogy a szóban forgó kötelezettségszegés, amely csupán 2019. december 3-án, vagyis egy héttel a tárgyalás előtt ért véget, majdnem két és fél éven keresztül fennállt.
- 97 Harmadrészt, a szóban forgó tagállam fizetési képességét illetően a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy e tagállam bruttó hazai termékének (GDP) közelmúltbeli, a tényállás Bíróság általi vizsgálata időpontjában ismert alakulását kell figyelembe venni (az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésével való analógia útján lásd: 2019. november 12-i Bizottság kontra Írország ítélet [A derrybrieni szélerőműpark], C-261/18, EU:C:2019:955, 124. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 98 Figyelembe véve a jelen ügy összes körülményét, valamint tekintettel az EUMSZ 260. cikk (3) bekezdése által a Bíróság részére biztosított mérlegelési jogkörre, amely rendelkezés kimondja, hogy a Bíróság által kiszabott átalányösszeg mértéke nem haladhatja meg a Bizottság által megjelölt összeget, meg kell állapítani, hogy a 2015/849 irányelv 67. cikkének megsértéséhez hasonló és az uniós jog teljes körű érvényesülését hátrányosan érintő jogsértések jövőbeli megismétlődésének tényleges megelőzése a jellegénél fogva megköveteli olyan átalányösszeg kiszabását, amelynek összegét 2 000 000 euróban kell megállapítani.
- 99 Következésképpen Írországot kötelezni kell arra, hogy fizessen a Bizottságnak 2 000 000 euró átalányösszeget.

A költségekről

- 100 A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Írországot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.
- 101 Ugyanezen eljárási szabályzat 140. cikke (1) bekezdésének megfelelően – miszerint az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket – az Észk Köztársaság és a Francia Köztársaság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) Írország – mivel a 2018. március 8-i indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártáig nem fogadta el az ahhoz szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, hogy megfeleljen a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül**

helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, következésképpen pedig e rendelkezéseket nem jelentette be az Európai Bizottságnak – nem teljesítette a 2015/849 irányelv 67. cikkéből eredő kötelezettségeit.

- 2) A Bíróság kötelezi Írországot, hogy fizessen az Európai Bizottságnak 2 000 000 euró átalányösszeget.**
- 3) A Bíróság Írországot kötelezi a költségek viselésére.**
- 4) Az Északi Köztársaság és a Francia Köztársaság maga viseli saját költségeit.**

Aláírások

ⁱ — A jelen szöveg 38. és 57. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.